

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตมรดกทางวัฒนธรรม พื้นที่เมืองเก่าสงขลา 2) เพื่อศึกษาการจัดการตลาดการท่องเที่ยวในเขตมรดกทางวัฒนธรรม พื้นที่เมืองเก่าสงขลา 3) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการท่องเที่ยวภายในเขตมรดกทางวัฒนธรรม พื้นที่เมืองเก่าสงขลาเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 4) เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุงพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในเขตมรดกทางวัฒนธรรม พื้นที่เมืองเก่าสงขลาสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 5) เพื่อจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวภายในเขตมรดกทางวัฒนธรรม พื้นที่เมืองเก่าสงขลา และ 6) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตมรดกทางวัฒนธรรม พื้นที่เมืองเก่าสงขลา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูลทางด้านศักยภาพการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเขตมรดกทางวัฒนธรรม พื้นที่เมืองเก่าสงขลา โดยใช้หลักฐานข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการลงพื้นที่สำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง การสนทนากลุ่มกับตัวแทนชุมชนท่องเที่ยวและตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการวิจัยพบว่า การท่องเที่ยวในเขตมรดกทางวัฒนธรรมพื้นที่เมืองเก่าสงขลา มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นด้านสถาปัตยกรรม มีความเชื่อมโยงกับด้านประวัติศาสตร์ สะท้อนถึงวัฒนธรรม ความเชื่อและสะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ได้อย่างชัดเจน สอดคล้องตามแนวทางการประเมินคุณค่าของ The Burra Charter การบริหารจัดการการท่องเที่ยวในเขตมรดกทางวัฒนธรรมพื้นที่เมืองเก่าสงขลา พบว่า ขาดการบริหารจัดการตามแนวคิดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในด้านความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว และด้านบริหารจัดการนักท่องเที่ยว นอกจากนี้พบว่า ด้านการตลาดการท่องเที่ยวในเขตมรดกทางวัฒนธรรมพื้นที่เมืองเก่าสงขลา ยังขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวดังกล่าว สอดคล้องไปตามแนวคิดการอนุรักษ์เมืองและย่านประวัติศาสตร์ คือ การปรับปรุง ดัดแปลง อาคารหรืองานสถาปัตยกรรมต่าง ๆ อนุรักษ์โครงสร้างและตัวอาคาร ลักษณะเฉพาะของอาคาร วัสดุซึ่งคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม อิงกับสิ่งแวดล้อมและภูมิทัศน์ของเมืองที่มีอยู่เดิม พยายามนำอาคารเก่ามาใช้ประโยชน์เพื่อรองรับการท่องเที่ยว ที่สำคัญหลีกเลี่ยงการรื้อถอนตัวอาคารหรือสถาปัตยกรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ การศึกษาเกี่ยวกับการสร้าง Branding ของเมืองสงขลา เพื่อนำไปต่อยอดให้กลายเป็นสินค้าในบริบทการท่องเที่ยว การศึกษาวิจัยศักยภาพการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของแหล่งพื้นที่อื่น ๆ อาทิ สถานที่ท่องเที่ยวในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และการศึกษาเพื่อสร้างเส้นทางหรือโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในย่านเมืองเก่าอื่น ๆ

คำสำคัญ: มรดกทางวัฒนธรรม เมืองเก่าสงขลา การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

Abstract

There are 6 main objectives in this research project as followed; 1) To manage tourism resources efficiency development approach in Songkhla Old Town cultural heritage area, 2) To indicate the marketing development approach in Songkhla Old Town cultural heritage area, 3) To study the sustainable tourism management pattern in Songkhla Old Town cultural heritage area, 4) To study the landscape management as to support tourism capacity in Songkhla Old Town cultural heritage area 5) To manage sightseeing routes and maps of attractions in Songkhla Old Town cultural heritage area and 6) To suggest tourism development and management approach in Songkhla Old Town cultural heritage area. In order to achieve the research objectives, the researchers had studied, collected and analyzed data about tourism potential of Songkhla Old Town with the intension to manage sustainable tourism. The research team also employed related evidence and document, did the site survey and interviewed related people and organizations as well.

According to the study, it was found out that tourism in Songkhla Old Town cultural heritage site has a large number of attractions related to its significant architectural pattern and history. Moreover, some historical fabrics in the area also reflect its cultural value, belief as well as local people's way of lives. In another word, it can be said that the evaluation of Songkhla Old Town's unique attributes is associated with the assessment of cultural significance value in Burra Charter. However, the result from the assessment of Songkhla cultural heritage tourism management plan showed that the heritage site is still lack of proper safety and tourism management plan. Moreover, the researcher had noticed that the tourism marketing plan in Songkhla Old Town cultural heritage area has insufficient publicizing tourism information or detail of the upcoming events. Furthermore, the suggestions also aim at enhancing the potential of tourism resources in the old town area. Fortunately, the idea has perfectly conformed with old town and historical district conservation concept, which stated that building structure should be preserved during the renovation and adaptation process in order to sustain those fabrics historical and cultural value based on the original context.

Referring to the result of the study, the research team would like to recommend some advices and suggestions in order to create tourism branding of Songkhla Old Town. It is hoped that the project will be able to continue and further as tourism product and apply the study in other site of attractions; namely tourism

attractions in Songkhla Lake Basin and considering sightseeing routes that can be linked with other tourism attraction in other old towns.

Keyword: cultural heritage, Songkhla Old Town, sustainable tourism